សម្លេងខ្មែរនៅបរទេស

ការវិភាគ

របស់ព្រះតេជព្រះគុណបណ្ឌិត ហុក-សាវណ្ណ
ក្រោមប្រធានបទ ព្រះពុទ្ធសាសនា និង វិបត្តិនយោបាយ

www.hoksavann.org

ថ្ងៃទី១១ មីនា ២០១៣

អ្នកសិក្សាព្រះពុទ្ធសាសនាដឹងហើយថា ពាក្យប្រៀនប្រដៅដ៏សំខាន់របស់ព្រះពុទ្ធ គឺការប្រតិបត្តិធម៌អហឹង្សា ការពុំបៀតបៀន ដែលជាមូលដ្ឋាននៃសន្តិភាពសាកលលោក ។ ប្រទេសកម្ពុជាបានឆ្លងកាត់វិបត្តិនយោបាយជាច្រើនប្រភេទ រហូតមានការសម្លាប់រង្គាលដូចរាលពិឃាតខ្មែរក្រហម និងការឈ្លានពានពីបរទេស ។ អំពើអមនុស្សធម៌ទាំងនេះផ្ទុយពីពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធ ដូច្នេះអំពើអាក្រក់នេះពុំទាក់ទងនឹងព្រះពុទ្ធសាសនាឡើយ ។ មិនថាតែមនុស្សទេ ដែលព្រះអង្គហាមមិនឲ្យបៀតបៀន មិនឲ្យសម្លាប់ ទាំងសត្វមានជីវិតទាំងអស់ ក៏ព្រះអង្គហាមមិនឲ្យសម្លាប់ដូចគ្នា ។ អ្នកដែលសម្លាប់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរសម័យពិឃាតខ្មែរក្រហម ពុំមែនជាអ្នកព្រះពុទ្ធសាសនាឡើយ គឺជាអ្នកដើរតាមមាគ៌ាកុម្មុយនិស្ត ដែលមានបរទេសកុម្មុយនិស្តនៅពីក្រោយ ។ តាមន័យនេះ គេពុំអាចចោទថា ការសម្លាប់គ្នានេះដោយសារកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាឡើយ ។ តាមពិតវិញ ពុទ្ធសាសនិកជនខ្មែរទាំងគ្រហស្ថទាំងបព្វជិត ត្រូវទទួលរងគ្រោះដោយសារពួកនេះ គឺព្រះសង្ឃត្រូវគេធ្វើគត ចាប់ផ្សឹក ព្រះពុទ្ធរូប វត្តអារាម គម្ពីរក្បួនច្បាប់ ត្រូវគេបំផ្លាញចោល ។ បើគេដើរតាមមាគ៌ាព្រះពុទ្ធវិញ ការសម្លាប់គ្នាពុំកើតមានឡើយ ។ ដូច្នេះការសម្លាប់គ្នានេះ ដោយសារការពុំដើរតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធវិញទេ ។

ចំពោះប្រទេសកម្ពុជាដែលក្រីក្រវិញ ក៏គេពុំអាចបន្ទោសព្រះពុទ្ធសាសនាឡើយ ព្រោះពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះអង្គស៊ើរតែគ្រប់ទំព័រតែងបង្រៀនមនុស្សឲ្យខំប្រឹងប្រែងសិក្សារៀនសូត្រ និងធ្វើការងារប្រកបដោយធម៌ដូចប្រយោជន៍បច្ចុប្បន្ន៤យ៉ាងគឺ ឧបដ្ឋានសម្បទា ប្រែថា ប្រកបព្រមដោយការប្រឹងប្រែងធ្វើការងារពុំខ្ជិលច្រអូសជាដើម ។ មានពាក្យបាលីជាច្រើន ដែលមានន័យឲ្យខំប្រឹងប្រែង ដូចពាក្យថា ***វាយាមៈ វីរិយៈ*** ជាដើម ។ ជិតបរិនិព្វាន ព្រះពុទ្ធប្រទានឱវាទជាចុងក្រោយដាស់តឿនមិនឲ្យមនុស្សសត្វប្រមាទធ្វេសប្រហែស គប្បីបំពេញសេចក្តីល្អឲ្យបានសំរេច ព្រោះសង្ខារពុំទៀងទេ ។ ដូច្នេះបញ្ជាក់ថា ទោះបីព្រះអង្គជិតបរិនិព្វានមានព្រះអាពាធដ៏ធ្ងន់ក៏ដោយ ក៏ព្រះអង្គនៅតែព្យាយាមរំលឹកបន្ថែមទៀត កុំឲ្យមនុស្សសត្វភ្លេចខ្លួន ត្រូវតែធ្វើការងារល្អដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន និងប្រយោជន៍សង្គម កុំឲ្យពេលវេលាកន្លងទៅដោយឥតប្រយោជន៍ ព្រោះពេលកន្លងទៅ អាយុក៏កន្លងទៅជាមួយដែរ ។ សេចក្តីប្រមាទធ្វេសប្រហែសជាផ្លូវនៃមច្ចុ សេចក្តីមិនប្រមាទជាផ្លូវនៃអមតៈ ។ ពាក្យថាអមតៈប្រែថា មិនស្លាប់ បានដល់ការសំរេចព្រះនិព្វានជាធម៌មិនស្លាប់ គឺបុគ្គលព្យាយាមមិនប្រមាទ ពិចារណាសង្ខារ ការកើតរលត់ រហូតឃើញទោសក្នុងខន្ធ៥ មានរូបខន្ធជាដើម រមែងសំរេចព្រះនិព្វានលែងកើត ចាស់ ឈឺ ស្លាប់ ។ ***ព្រេង*** និង ***ប្រឹង*** ជាគូគ្នា គឺបុគ្គលបើទោះបីដឹងថា មានព្រេងវាសនាពីមុនមកហើយក៏ដោយ ក៏ត្រូវតែខំប្រឹងប្រែងព្យាយាមក្នុងបច្ចុប្បន្នទៀត ទើបសំណាងដែលបានកសាងនោះបញ្ចេញជាផលបាន ។ ដូចប្រេងនៅក្នុងដូងទុំ ដើម្បីបានប្រេង គេត្រូវយកដូងនោះទៅកោស រួចយកទៅរំងាស់ទើបចេញជាប្រេងបាន ។ ប្រៀបមួយទៀត ដូចបុគ្គលមានគ្រាប់ពូជមួយគ្រាប់ ដើម្បីឲ្យគ្រាប់ពូជនោះដុះជាដើមបែកមែកបញ្ចេញជាផ្លែផ្កា គេត្រូវតែយកគ្រាប់ពូជនោះ ទៅដាំលើដីដែលមានជីជាតិ ថែទាំស្រោចទឹកកុំឲ្យសត្វស៊ីទើបសំរេចផលបាន ។ ដូច្នេះគ្រប់ពាក្យទូន្មានរបស់ព្រះពុទ្ធគ្មានកន្លែងណាមួយ ដែលព្រះអង្គបង្រៀនឲ្យមនុស្សសត្វខ្ជិលច្រអូសដេកចាំសំណាង អុជធូបបន់ស្រន់ឲ្យសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ខ្លួនផ្តល់ឲ្យខ្លួនឡើយ ។ ពាក្យមួយទៀតថា សេចក្តីសុខចំរើនគ្រប់យ៉ាងពុំមែនកើតពីមនោរថ គឺកើតពីការនឹកគិតឡើយ តែកើតពីការព្យាយាមធ្វើ ហើយក៏ពុំមែនកើតមកពីព្រះជាម្ចាស់ណាប្រទានឲ្យឡើយ គឺកើតមកអំពីអំពើល្អរបស់ខ្លួន ។ ចំពោះព្រះពុទ្ធវិញ ព្រះអង្គសំដែងថា តថាគតគ្រាន់តែប្រាប់បង្ហាញផ្លូវប៉ុណ្ណោះ អ្នករាល់គ្នាត្រូវដើរដោយខ្លួនឯង ។ បានសេចក្តីថា ព្រះអង្គបង្ហាញផ្លូវល្អ ផ្លូវអាក្រក់ នរក សួគ៌ និព្វាន ឯមនុស្សត្រូវជ្រើសរើសផ្លូវដើរដោយខ្លួនឯង ។ បើចង់ចេះត្រូវខំរៀន បើចង់បានទ្រព្យសម្បត្តិត្រូវប្រឹងប្រែងរកស៊ីប្រកបដោយធម៌ បើចង់បានសួគ៌និព្វានត្រូវខំប្រតិបត្តិធម៌ នេះជាសច្ចធម៌ ជាហេតុផលពិត ដែលគេពុំអាចកែប្រែបាន ពុំមែនកើតពីអំណាចឥទ្ធិពលព្រះជាម្ចាស់ជាដើមឡើយ ។ ពុទ្ធសាសនិកជនខ្មែរពុំមែនជឿព្រះពុទ្ធសាសនាដោយធ្មេចភ្នែកឡើយ គឺជឿដោយបើកភ្នែក គឺសទ្ធាការជឿដោយមានបញ្ញា ការពិចារណារកហេតុផលនៅជាមួយ ។ បានសេចក្តីថា ជឿព្រះពុទ្ធសាសនាគឺជឿការពិតដែលព្រះអង្គសំដែង ពុំមែនជឿរបៀបយល់សប្តិ របៀបនិទានរឿង ដែលពុំអាចបញ្ជាក់ការពិតបាននោះឡើយ ។

ដូចបានទាញយកពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធខ្លះមកបញ្ជាក់រួចហើយ គឺព្រះពុទ្ធបានប្រៀនប្រដៅកុំឲ្យមនុស្សខ្ជិលច្រអូស ផ្ទុយទៅវិញ ឲ្យខំប្រឹងប្រែងធ្វើកិច្ចការប្រកបដោយធម៌ដើម្បីប្រយោជន៍ខ្លួន និងប្រយោជន៍សង្គម ។ ប្រជាពលរដ្ឋនៃប្រទេសកម្ពុជាបានធ្លាក់ខ្លួនក្រីក្រលំបាកតោកយ៉ាកនេះ ដោយសារវិបត្តិនយោបាយនិងអ្នកដឹកនាំរដ្ឋ ពុំបានរៀបចំក្បួនសេដ្ឋកិច្ចតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសឲ្យបានជាក់លាក់ ព្រមទាំងបានប្រព្រឹត្តអំពើពុករលួយផង បានធ្វើឲ្យកម្ពុជាមាតុភូមិធ្លាក់ខ្លួនដុនដាបដូចសព្វថ្ងៃនេះ ។ បើប្រៀបធៀបនឹងប្រទេសពីរបីដែលគោរពព្រះពុទ្ធសាសនា គឺប្រទេសកម្ពុជាគោរពព្រះពុទ្ធសាសនាមានភាពក្រីក្រ ចំណែកប្រទេសជប៉ុន ប្រទេសថៃគោរពព្រះពុទ្ធសាសនាដែរ ទៅជាអ្នកមានស្តុកស្តម្ភ សេដ្ឋកិច្ចលូតលាស់ តើបណ្តាលមកពីអ្វី ? ភាពខុសគ្នានេះ គឺពិតជាបណ្តាលមកពីប្រទេសថៃ និងប្រទេសជប៉ុន អ្នកដឹកនាំគេចេះដឹកនាំបានល្អ ទាំងផ្លូវនយោបាយនិងផ្លូវសេដ្ឋកិច្ច ជាពិសេសចេះដកស្រង់យកព្រះគំនិតដ៏ល្អៗរបស់ព្រះ ពុទ្ធមកអនុវត្ត ទើបធ្វើឲ្យប្រទេសគេលូតលាស់ចំរើន ។ ចំណែកអ្នកដឹកនាំខ្មែរអនុវត្តព្រះពុទ្ធសាសនា មានលក្ខណៈប្រជាភិបុតិ

ជាផ្លូវនយោបាយ ពុំបានដកស្រង់យកគំនិតល្អៗរបស់ព្រះពុទ្ធមកអនុវត្តឡើយ ។ របស់ល្អមានតម្លៃ ប៉ុន្តែគេមិនយកមកប្រើដើម្បីជាប្រយោជន៍ទេ របស់មានតម្លៃនោះក៏ពុំបានផ្តល់ផលដល់អ្នកនោះឡើយ ។ យ៉ាងណាមិញ ប្រទេសកម្ពុជាគោរពព្រះពុទ្ធសាសនា ប៉ុន្តែអ្នកដឹកនាំខ្មែរពុំបានយកពាក្យព្រះពុទ្ធមកអនុវត្ត ក៏មានន័យដូចនេះដែរ ។ ស្របន័យនេះដែរ ប្រទេសកម្ពុជាកើតវិបត្តិនយោបាយរហូតបង្ហូរឈាមគ្នានេះ ដោយសារអ្នកដឹកនាំខ្មែរពុំគោរពតាមធម៌ព្រះពុទ្ធ គឺព្រះពុទ្ធបានបង្រៀនមនុស្សមិនឲ្យបៀតបៀនគ្នា កាប់សម្លាប់គ្នា តែត្រូវស្រឡាញ់រាប់អានគ្នា ប្រកបដោយចិត្តមេត្តា និងករុណា ។ ប្រវត្តិព្រះពុទ្ធសាសនាពុំដែលធ្វើចំបាំងឈ្លានពានគេឡើយ មានតែគេឈ្លានពានមកខ្លួនវិញ ។ ចំណែកសាសនាដទៃក្រៅពីពុទ្ធសាសនាវិញបានធ្វើចំបាំង ហើយរហូតពេលនេះក៏នៅតែធ្វើចំបាំងបង្ហូរឈាមគ្នា ដោយមូលហេតុសាសនារៀងៗខ្លួន ។៚

*　　　　*

*